

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně zpravodajky Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **T. T. N.**, zastoupený Mgr. Ondřejem Fialou, advokátem, sídlem Václavské náměstí 808/66, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2018, č. j. OAM-1047/ZA-ZA11-HA08-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 9. 2020, č. j. 1 Az 13/2018 - 49, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobce **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný zastavil řízení o opakované žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu pro nepřipustnost [§ 25 písm. i) ve spojení s § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu] z důvodu neuvedení nových skutečností, které by byly relevantní z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany.

[2] Stěžovatel společně s kasační stížností podal návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, v němž uvedl, že má na území České republiky rodinu [manželku a dvě dcery (tříletá a několikaměsíční novorozeneček), což doložil mj. kopiemi oddacího listu a rodných listů dětí]. Rodina zde - s výjimkou stěžovatele - pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, žije se stěžovatelem ve společné domácnosti a je na stěžovateli materiálně závislá. Stejně tak pobývají na území České republiky oba rodiče stěžovatele. Návrat do Vietnamu by pro stěžovatele znamenal zpřetrhání veškerých rodinných vazeb a nemožnost pečovat o malé děti. Stěžovatel má ve Vietnamu dluhy (uvádí, že je tam v dluhové pastí) a problémy s vymahači dluhů, které vytvořil v souvislosti s financováním cesty do České republiky. Rovněž upozornil na aktuální neexistenci leteckého spojení mezi oběma zeměmi z důvodu pandemie koronaviru (onemocnění Covid-19) a na přísná protiepidemiologická opatření ve Vietnamu, kvůli kterým je pro něj nemožné odcestovat do domovské země. Stěžovatel se domníval, že naplňuje obě podmínky pro přiznání odkladného účinku (existenci nepoměrně větší újmy a neexistenci důležitého veřejného zájmu na nepřiznání odkladného účinku). Poukázal také na skutečnost, že nepřiznáním odkladného účinku bude zasaženo do jeho práva na spravedlivý proces, neboť nebude moci po dobu soudního řízení pobývat na území České republiky a komunikovat se svým zástupcem.

[3] Žalovaný s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasil. Připomněl, že se jedná o opakovanou žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel uvádí stále stejné důvody (obavy z věřitelů); nově přidává epilepsii, kterou trpí od dětství, avšak kterou neuvedl v předchozím řízení o udělení mezinárodní ochrany. Dle názoru žalovaného je účelem opakované žádosti pouze zajištění možnosti dalšího legálního setrvání stěžovatele v České republice, k čemuž však nemá využívat zákon o azylu, nýbrž jiné právní instituty související s pobytem cizinců na našem území.

[4] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení podaného návrhu a dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě naplněny.

[5] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.*

[6] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalované usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[7] Z citovaných ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním následujících objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Dále je třeba uvést, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není zrušeno. Odkladný účinek má proto charakter výjimky z pravidla, že žaloba či kasační stížnost odkladný účinek nemají, a měl by tak být přiznáván pouze v případech, které svou specifickou povahou takový postup odůvodňují. Je-li přiznání odkladného účinku výjimkou, znamená to (mimo jiné), že újma, která žadateli hrozí, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž naopak významná, tedy taková, která odůvodňuje, aby v konkrétním případě nebylo pravidlo, že žaloba (resp. kasační stížnost) odkladný účinek nemá, nebylo výjimečně uplatněno (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3270/2015 Sb. NSS, bod [25], stejně jako dřívější usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014 - 56).

[8] V souvislosti s posuzováním újmy hrozící stěžovateli Nejvyšší správní soud uvádí, že důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě stěžovatele a jeho konkrétní situaci. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu, což stěžovatel učinil tvrzeními o zásadním zásahu do jeho rodinného života. Nejvyšší správní soud má za dostatečně osvědčenou hrozící vážnou újmu spočívající v zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele v důsledku vynuceného opuštění České republiky, na jejímž území stěžovatel pobývá ve společné domácnosti s manželkou a dvěma nezletilými dětmi, z nichž druhé se manželům narodilo teprve před několika měsíci. Nejvyšší správní soud tak má za splněnou první podmínku pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti spočívající v existenci nepoměrně větší újmy hrozící stěžovateli oproti újmě, která by mohla vzniknout jiným osobám, bude-li kasační stížnosti odkladný účinek přiznán.

pokračování

[9] Vzhledem k výše uvedenému se proto Nejvyšší správní soud již nezabýval dalším stěžovatelem uváděným důvodem možného vzniku újmy, konkrétně jeho obecným tvrzením o zasažení práva na spravedlivý proces s ohledem na nemožnost pobývat na území České republiky po dobu soudního řízení. Nad rámec nutného odůvodnění Nejvyšší správní soud přesto doplňuje, že stran tohoto tvrzení je určující usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, č. 4039/2020 Sb. NSS, dle kterého „*obecně vyjádřený zájem cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti*“. V daném případě stěžovatel tyto další individuální okolnosti, jak je patrné výše, uplatnil.

[10] Ve vztahu k hodnocení naplnění další podmínky, tj. možného rozporu s důležitým veřejným zájmem, Nejvyšší správní soud uvádí, že pro zamítnutí návrhu nepostačuje pouhá existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo jevit z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s., ale i v tomto případě je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do práv stěžovatele s intenzitou narušení veřejného zájmu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Žalovaný výslovně nepoukázal na žádný kolidující důležitý veřejný zájem, když pouze argumentuje využíváním azylové procedury a navazujících soudních řízení k prodloužení možnosti dalšího legálního setrvání stěžovatele na území České republiky. Ani Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmý zásadní veřejný zájem, který by měl převážet nad možným zásahem do jeho soukromého a rodinného života. Není zřejmé, že by setrvání stěžovatele na území České republiky do ukončení řízení o kasační stížnosti, která je navíc projednávána v přednostním režimu, narušovalo důležitý veřejný zájem, čímž je naplněna i druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[11] Nejvyšší správní soud tedy dovedl naplnění obou shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a proto stěžovatelově návrhu vyhověl a kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Vzhledem k tomu, že rovněž krajský soud přiznal žalobě stěžovatele odkladný účinek usnesením ze dne 3. 4. 2018, č. j. 1 Az 13/2018 - 18, dochází k tomu, že do rozhodnutí o kasační stížnosti se obnovuje odkladný účinek přiznaný žalobě, a tedy se odkládá i vykonatelnost rozhodnutí žalovaného.

[12] Nejvyšší správní soud současně připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku (i bez návrhu) usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.). Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. listopadu 2020

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu